

การศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ขนาดใหญ่ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

นาย เสนาะ กิ่งงาม

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-466-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016863 I10309184

A STUDY OF NEEDS AND UTILIZATION OF MANAGEMENT INFORMATION IN LARGE
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF
GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION FIVE

Mr. Sanor Klinngam

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University
1990
ISBN 974-577-466-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหารใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

โดย นาย เสนาะ กลิ่นงาม

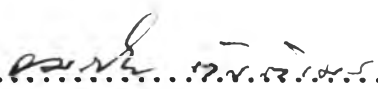
ภาควิชา บริหารการศึกษา

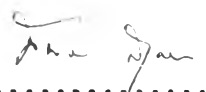
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์

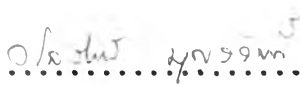
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรราชย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

เสนาะ กลิ่นงาม : การศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียน
 มัธยมศึกษาขนาดใหญ่ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 (A STUDY OF NEEDS AND
 UTILIZATION OF MANAGEMENT INFORMATION IN LARGE SECONDARY SCHOOLS
 UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION,
 EDUCATIONAL REGION FIVE) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สนานจิตร์ สุคนทรทรัพย์, 147 หน้า.
 ISBN 974-577-466-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและการใช้ข้อมูล สารสนเทศเพื่อการบริหาร
 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่

ผลการวิจัยพบว่า

1. ในจำนวนรายการข้อมูล สารสนเทศด้านบุคลากร การจัดการเรียนการสอน วัสดุ ครุภัณฑ์
 อาคารสถานที่ งบประมาณ และสภาพแวดล้อม รวม 172 รายการ ผู้บริหารมีความต้องการอยู่ในระดับมาก
 ที่สุด 7 รายการ ได้แก่ แผนการเรียนของโรงเรียน จำนวนนักเรียนจำนวนตามแผนการเรียน จำนวน
 นักเรียนที่ติด 0, ร, มส เป็นรายชั้นและรายภาคเรียน รายรับรายจ่ายจากเงินบำรุงการศึกษา และเงิน
 งบประมาณจำนวนตามหมวดเงินงบประมาณ เงินบำรุงการศึกษาที่ได้รับการจัดสรร และงบที่จ่ายจริงของ
 ฝ่ายและหมวดวิชาต่าง ๆ จำนวนนักเรียน รายชื่อและจำนวนโรงเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา และมัธยม
 ศึกษาในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน รายการที่เหลือต้องการอยู่ในระดับมาก 156 รายการ และระดับ
 ปานกลาง 9 รายการ
2. การนำข้อมูล สารสนเทศเหล่านี้ไปใช้บริหารงานวิชาการ จุรการ ปกครองและบริการ
 เกือบทุกรายการมีผู้ระบุว่านำไปใช้เกินครึ่ง รายการที่ทุกคนระบุว่านำไปใช้มี 40 รายการ และรายการที่
 ระบุว่านำไปใช้ต่ำกว่าครึ่งได้แก่ การค้นหาที่พักนักเรียน การอยู่เวรยาม ดูแล รักษาความปลอดภัยสถานที่
 รายการ และการควบคุมความประพฤติ

ภาควิชา บริหารการศึกษา
 สาขาวิชา บริหารการศึกษา
 ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาอื่น ๆ

SANOR KLINNGAM : A STUDY OF NEEDS AND UTILIZATION OF MANAGEMENT INFORMATION IN LARGE SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION FIVE. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SNANCHIT SUKONTASAP, Ph.D. 147 PP.

The purpose of this study was to investigate the needs and utilization of management information in large secondary schools.

It was found that:

1. Among the 172 items of data and information concerning personnel, instructional management, materials and equipment, buildings and premises, budget, and context, the seven items needed by school administrators at the highest level were school program of study; number of pupils by program; number of pupils graded F,I and M by class and by semester; Income and expenditure from tuition fees and central government budget classified by category; tuition fees allocated and the actual expenditure of each section and department; number of pupils, list and number of primary schools and secondary schools in each catchment area. As for the remaining items, 156 of them were rated high while 9 items were rated moderate.

2. As for the utilization of data and information for the management of academic affairs, general administration, personnel administration and service, most of the items were specified by more than half of the respondents while 40 items were specified by everyone. The items used by less than half of them were the arrangement of pupil accommodation, safety guards and discipline control.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต *Sanor Klinngam*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Snanchit Sukontasap*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์
สุคนธ์ทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่เสียสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ อย่างดีตลอดมา
ขอกราบขอบพระคุณด้วยความซาบซึ้งอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ดันดีเมธ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์กนก จันทรขจร อาจารย์ศิริลักษณ์ นันทพิศาล อาจารย์ศิริ
สูงคาลิทธิ์ และอาจารย์ถกล นิรันดร์ศิริโรจน์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญกรุณาตรวจสอบ แก้ไข เครื่องมือ
วิจัย และขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5
ที่ให้ความร่วมมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างดี

อนึ่ง ประโยชน์ของวิทยานิพนธ์นี้จะมีต่อวงการศึกษ ขอมอบความดีนี้แด่บิดา มารดา
ที่เป็นมิ่งขวัญ กำลังใจ ให้มีมานะในการศึกษาเล่าเรียนตลอดมา แต่ครูบาอาจารย์ผู้ประสิทธิ์-
ประสาทวิชาความรู้ แก่คุณส่างอังก์-ลิโรจน์-อนูรี กลิ่นงาม และเพื่อนนิสิตทุกคนที่ให้ความ
ช่วยเหลือ

เสนาะ กลิ่นงาม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	6
วิธีดำเนินการวิจัย	6
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของข้อมูล สารสนเทศ	9
ประโยชน์ของสารสนเทศ	11
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสารสนเทศในโรงเรียน	13
ความต้องการสารสนเทศเพื่อการบริหาร	22
ความต้องการสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา	24
การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ..	25
ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับสารสนเทศ	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32

บทที่	หน้า
3	37
3.1	37
3.2	37
3.3	40
3.4	41
3.5	42
4	43
4.1	43
4.2	46
4.3	63
5	93
5.1	93
5.2	93
5.3	94
5.4	99
5.5	106
5.6	107
5.7	108
5.8	112
5.9	147

สารบัญญัตินี้

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรที่ตอบแบบสอบถามและให้สัมภาษณ์	38
2 สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน	44
3 ความต้องการข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน	46
4 ความต้องการข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับครู	49
5 ความต้องการข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับนักการภารโรง	51
6 ความต้องการข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอน	53
7 ความต้องการข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารและสถานที่	56
8 ความต้องการข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับงบประมาณ	59
9 ความต้องการข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม	61
10 การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนไปใช้ในการบริหารงาน วิชาการ	63
11 การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนไปใช้ในการ บริหารงานธุรการ	65
12 การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนไปใช้ในการ บริหารงานปกครอง	66
13 การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนไปใช้ในการ บริหารงานบริการ	67
14 การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับครูไปใช้ในการบริหาร งานวิชาการ	68
15 การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับครูไปใช้ในการบริหาร งานธุรการ	69

16	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับครูไปใช้ในการบริหารงาน ปกครอง	70
17	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับครูไปใช้ในการบริหารงานบริการ	71
18	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับนักการภารโรงไปใช้ในการ บริหารงานวิชาการ	72
19	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับนักการภารโรงไปใช้ในการ บริหารงานธุรการ	73
20	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับนักการภารโรงไปใช้ในการ บริหารงานปกครอง	74
21	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับนักการภารโรงไปใช้ในการ บริหารงานบริการ	75
22	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอน ไปใช้ในการบริหารงานวิชาการ	76
23	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอน ไปใช้ในการบริหารงานธุรการ	78
24	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอน ไปใช้ในการบริหารงานปกครอง	79
25	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอน ไปใช้ในการบริหารงานบริการ	80
26	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารและสถานที่ ไปใช้บริหารงานวิชาการ	81
27	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับวัสดุ ครุภัณฑ์ และสถานที่ ไปใช้บริหารงานธุรการ	82
28	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารและสถานที่ ไปใช้ในการบริหารงานปกครอง	83

ตารางที่

หน้า

29	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารและสถานที่ ไปใช้ในการบริหารงานบริการ	84
30	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับงบประมาณไปใช้ในการ บริหารงานวิชาการ	85
31	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับงบประมาณไปใช้ในการ บริหารงานธุรการ	86
32	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับงบประมาณไปใช้ในการ บริหารงานปกครอง	87
33	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับงบประมาณไปใช้ในการ บริหารงานบริการ	88
34	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมไปใช้ในการ บริหารงานวิชาการ	89
35	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมไปใช้ในการ บริหารงานธุรการ	90
36	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมไปใช้ในการ บริหารงานปกครอง	91
37	การนำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมไปใช้ในการ บริหารงานบริการ	92